

REDAKTORĖS ŽODIS

Mieli žurnalo „Teisės apžvalga“ skaitytojai ir publikacijų rengėjai,

Džiaugiuosi pristatydama pirmąjį 2023 metų mokslinio žurnalo „Teisės apžvalga/Law Review“ numerį, kuriame publikuojami 5 moksliniai straipsniai aktualia teisine tematika.

Pirmoji publikacija **„Korupcijos prevencija sveikatos apsaugos sektoriuje: principai, priemonės ir jų įgyvendinimas Lietuvos sveikatos apsaugos sistemoje“** (autoriai E. Gruodytė, K. Orlauskas) gvildena, kaip Lietuvos sveikatos priežiūros sektoriuje įgyvendinami korupcijos prevencijos principai ir priemonės, įtvirtinti Lietuvos Respublikos Korupcijos prevencijos įstatyme. Išanalizavus sveikatos priežiūros įstaigų teisės aktus ir viešai pateikiamą informaciją apie taikomas korupcijos prevencijos priemones, nustatyta, kad ligoninės laikosi Korupcijos prevencijos įstatymo reikalavimų, taip pat skiria dėmesį skaidrumo ir atskaitomybės didinimui, tačiau jų taikomų priemonių apimtys skiriasi, kas gali sudaryti kliūtis užtikrinti sėkmingą korupcijos prevenciją Lietuvos sveikatos priežiūros sektoriuje. Tuo tikslu pateikiami pasiūlymai analizuotoms ligoninėms ir kitoms sveikatos priežiūros įstaigoms suvienodinti prevencinių priemonių taikymą, atsižvelgiant į įstatymo reikalavimus bei nustatytus kitų įstaigų geruosius pavyzdžius.

Antrame straipsnyje **„Baudžiamosios atsakomybės už neteisėtą žmogaus persekiojimą taikymo problematika nukentėjusiųjų teisinės apsaugos kontekste“** (autorė - Akvilė Laurinaitytė) prieina prie išvados, kad šios nusikalstamos veikos kriminalizavimu *ultima ratio* principas nebuvo pažeistas, kadangi veika yra pakankamo pavojingumo, o alternatyvių teisinių priemonių – BK 145 straipsnio 2 dalyje įtvirtinto sistemingo žmogaus bauginimo naudojant psichinę prievartą ir CK 2.23 straipsnio – taikymas nepakankamas. Tačiau esamo reglamentavimo neatitikimai Nusikaltimų aukų direktyvai apriboja teisinės apsaugos nukentėjusiesiems suteikimą, nes atliekama specialių apsaugos poreikių vertinimo ir apsaugos priemonių skyrimo procedūra stokoja visapusiško individualios situacijos įvertinimo bei atskirų taisyklių ypatingai pažeidžiamiems asmenims suteikiamų apsaugos priemonių atžvilgiu.

Trečioje publikacijoje **„Ar dalijimosi ekonomikos subjektai nesąžiningai konkuruoja su tradicinių verslų atstovais? Keleivių pavėžėjimo atvejis“** (autorė - Eglė Brinkman) autorė aiškina, ar pavėžėjimo platformos bei jų naudotojai nesąžiningai konkuruoja su taksi įmonėmis bei kokią įtaką dalijimosi platformoms ir jų veiklai daro teisinis reglamentavimas ir / ar jo stoka. Teisininkė nustato, kad nors teisinis reguliavimas tam tikrose srityse keičiamas ir griežtinama dalijimosi ekonomikos dalyvių veikla, taisyklių trūkumas – vis dar akivaizdus. Taip pat stokojama efektyviai veikiančio priežiūros mechanizmo dėl asmenų licencijų, vartotojų teisių užtikrinimo. Autorė siūlo tobulinant teisinį reguliavimą, apsvarstyti galimybę nustatyti dalijimosi

platformų atsakomybę dėl vartotojų teisių pažeidimų, paslaugos kokybės užtikrinimo, taip ginant viešąjį interesą ir užtikrinant tinkamos paslaugos pasiekiamumą visuomenei.

Ketvirtajame straipsnyje „**Ar CMR Konvencijos 23.4 straipsnis įgyvendina realią riboto nuostolių atlyginimo idėją?**“ (Julija Chomenko) autorė prieina prie išvados, kad CMR Konvencijos 23.4 straipsnio vežėjo atsakomybės ribojimo idėja yra neįgyvendinta, kas iš esmės sudaro prielaidą „forum shopping“ bei vežėjo atsakomybės teisiniui neužtikrintumui atsirasti. Nevienodas vežėjo atsakomybės interpretavimas reikšmingai paveikia komercinius santykius, nes vežėjas arba turi susitaikyti, jog tam tikrose valstybėse jo atsakomybės ribos yra interpretuojamos plečiamai, kas lemia didesnius finansinius nuostolius ir/arba išaugusias draudimo kainas, arba sumažinti ar riboti tarptautinį bendradarbiavimą su tam tikrų šalių užsakovais.

Paskutiniojoje publikacijoje „**Pinigų mulai“**: civilinės atsakomybės kilimo pagrindai, sąlygos ir forma“ teisės magistras Gustas Armalis siekia įvertinti „pinigų mulų“ atliekamų veiksmų (leidimo pasinaudoti savo banko sąskaita bei pinigų išgryninimo paslaugos) teisėtumą protingo, rūpestingo ir atidaus asmens standarto (lot. bonus pater familias) kontekste bei aptaria už tokius veiksmus kylančią civilinę atsakomybę, atsakomybės pagrindus bei formą. Autorius tiria „pinigų mulų“ civilinės atsakomybės kilimo galimybes iš generalinio delikto taisyklės (sąlygos, forma), pažeidžiant atidaus, rūpestingo ir apdairaus asmens standartą.

Linkime malonaus ir prasmingo skaitymo ir lauksime jūsų parengtų publikacijų atnaujintame moksliniame žurnale.

Detalesnė informacija apie žurnalą: <https://ejournals.vdu.lt/index.php/LawReview>

Nuoširdžiai jūsų,

Vyr. redaktorė

Edita Gruodytė

EDITOR'S NOTE

Dear readers of the Law Review journal and authors of publications,

I am pleased to present the first issue of the 2023 scientific journal Law Review, which includes five scientific articles on relevant legal topics.

The first publication “Prevention of Corruption in the Healthcare Sector: Principles, Measures, and their Implementation in the Healthcare System of Lithuania” (by Edita Gruodytė and Karolis Orlauskas) examines how the principles and measures of corruption prevention, established in the Law on Prevention of Corruption of the Republic of Lithuania, are implemented in the Lithuanian healthcare sector. After analysing the legislation of healthcare institutions and the publicly available information on the applied measures for the prevention of corruption, it was found that the selected hospitals comply with the requirements of the Law on Prevention of Corruption as well as pay attention to increasing transparency and accountability. However, the scope of the measures they apply differ, which can create obstacles to ensure successful prevention of corruption in the Lithuanian healthcare sector. For that purpose, proposals were made for the analysed hospitals and other healthcare institutions to standardize the application of

preventive measures, taking into account the requirements of the Law on Prevention of Corruption and the presented good examples of other institutions. The fifth article, “Realization of the Right to Work by the Forcibly Displaced Persons as a Condition for their Integration into Host Societies in the EU Countries” (author O. Pohorielova), discusses the relevant aspects of migration policy, related to the right to work of persons fleeing war as well as the status of those persons.

In the second article “Issues of Applying Criminal Liability for Unlawful Persecution of a Person in the Context of Legal Protection of Victims” (by Akvilė Laurinaitytė) the author comes to the conclusion that the principle of *ultima ratio* was not violated by the criminalization of unlawful persecution of a person, since the act is sufficiently dangerous, and the application of alternative legal measures – systematic intimidation of a person using mental coercion established in part 2 of Article 145 of the Criminal Code and Article 2.23 of the Civil Code – is insufficient. However, the inconsistencies of the existing regulations with The Victims' Rights Directive limit the provision of legal protection to victims, as the procedure for assessing special protection needs and assigning protective measures lacks a comprehensive assessment of the individual situation as well as separate rules regarding protective measures granted to particularly vulnerable persons.

In the third publication “Are Sharing Economy Entities Unfairly Competing with Traditional Businesses? Passenger Transportation Case” (by Eglė Brinkman) the author investigates whether ride-hailing platforms and their users compete unfairly with taxi companies and what impact the sharing platforms and their activities have on legal regulation and/or the lack of it. It is concluded that although the legal regulation in certain areas is being changed and the activities of sharing economy participants are being tightened, the lack of rules is still obvious. Also, there is a lack of an efficient supervision mechanism for ensuring the licenses of individuals and the rights of consumers. The author suggests considering the possibility of determining the liability of sharing platforms for violations of user rights, ensuring the quality of the service, thus protecting the public interest and ensuring the availability of a suitable service to the public.

In the fourth article “Does Article 23.4 of the CMR Convention Implement the Real Limited Recovery of the Losses Idea?” (by Julija Chomenko) a conclusion is reached that the idea of limiting the carrier's liability in Article 23.4 of the CMR Convention has not been implemented, which constitutes “forum shopping” and the legal uncertainty of the carrier's liability. Unequal interpretation of the carrier's liability significantly affects commercial relations since the carrier either has to accept that in certain countries the limits of his liability are interpreted in an expansive manner, which leads to greater financial losses and/or increased insurance prices, or to reduce or limit international cooperation with clients from certain countries.

The last publication “Money Mules’: Foundations and Conditions for the Emergence of Civil Liability and its Form” (by Gustas Armalis) aims to assess the legality of actions performed by “money mules” (i. e., permission to use one’s bank account and cash withdrawal services) in the context of the standard of a reasonable, caring and considerate person (*bonus pater familias*) and discusses the civil liability arising from such actions as well as its form and bases.

We wish you a pleasant and meaningful reading and look forward to your publications in the updated scientific journal.

More information about the journal: <https://ejournals.vdu.lt/index.php/LawReview>

Sincerely yours,

Editor-in-Chief

Edita Gruodytė